Пралетарыі ўсіх краін, яднайцеся!

Беларускі УНІВЕРСІТЭТ

Орган парткома, рэктарата, мясцкома, камітэта ЛКСМБ
і прафкома Беларускага дзяржаўнага універсітэта імя У. І. Леніна

(497) | Субота, 29 верасня 1962 г. | Цана 1 кап.

ЗВАРОТ

да студэнтаў і прафесарска-выкладчыцкага складу Белдзяржуніверсітэта імя У. І. Леніна

Адным з эфектыўных метадаў лячэння розных захворванняў з'яўляецца пераліванне крыві. У цяперашні час паказанні да прымянення гэтага метаду ўсё больш пашыраюцца, а з імі ўзрастае і патрэбнасць лячэбных устаноў у кансерваванай крыві.

Цэнтральнай праблемай пералівання крыві з'яўляецца донарства. Толькі дзякуючы патрыятызму і таварыскай дапамозе донараў штодзённа адная ўляецца здароўе многіх хворых дзяцей і дарослых.

Органы аховы здароўя праводзяць вялікую работу па ўцягненню насельніцтва ў рады донараў.

У 1957 годзе на ініцыятыве ленінградцаў і масквічоў у нашай краіне разгарнуўся і ў цяперашні час шырыцца патрыятычны рух за бясплатную аднаразовую дачу крыві. Ініцыятарамі руху ў горадзе Мінску з'яўляюцца медыцынскія работнікі.

Пярвічная арганізацыя таварыства Чырвонага Крыжа, камітэт камсамола і прафком звяртаюцца да ўсіх студэнтаў і прафесарска-выкладчыцкага складу універсітэта з заклікам падтрымаць гэты высока патрыятычны рух і адзін раз у год даць сваю крыві для лячэбных мэт.

Камітэт таварыства Чырвонага Крыжа
Камітэт камсамола БДУ
Прафком БДУ

СА СТУДЭНЦКІМ ЗАПАЛАМ І НАПОРЫСТАСЦЮ

…ішла восень. Пазалотай …а яна дрэвы. У небе, такім …ывым, вецер кудысьці гоніць … Птушкі-шчабятушкі накі…оцца ў далёкае-далёкае па…жа.

…а вёсцы ў гэты час усюды: …лацільных таках, на бульбя…палетках, на сіласных бур…а — спяшаецца сельскі працаў… … пару не ўбярэш вырашчаны ураджай, лютая зіма ўсё знішчыць. Вось на некаторы тэрмін … апусцелі студэнцкія аўдыторыі. Другія, трэція, чацвёртыя курсы выехалі ў калгасы і саўгасы, каб дапамагчы своечасова і без страт сабраць плён старанная працы. Сюды яны прынеслі свой сапраўдны студэнцкі запал, напорыстасць, баявітасць.

Мы наведалі саўгасы «Новы шлях», «Буцэвічы», «Вішнёўка», «Бальшавік» Мінскага раёна, дзе працуюць студэнты Белдзяржуніверсітэта.

„Дапамога ў пару,-

так гаворыць брыгадзір першага аддзялення саўгаса «Новы шлях» Вера Уладзіміраўна Вялічка.—На абмалоце збожжавых у мяне працуюць студэнты 4 курса аддзялення рускай мовы і літаратуры. Працуюць з агеньчыкам. Сяўбу азімых мы закончылі. Праз дватры дні закончым і абмалот. Тады ўсе сілы кінем на копку бульбы — нашага другога хлеба».

Дзьме халодны вецер, пыл ляціць у вочы, забівае нос. Але камбайн працуе бесперапынна. Расце гара саломы, адыходзяць адна за адной падводы з зернем, знікаюць скірды жыта. Сапраўды, студэнты паказваюць ударныя тэмпы выпрацоўкі. І недарэчным будзе выглядаць пытанне: «Хто ж найлепш працуе?». Добра працуюць Нэля Капцэвіч, Лілія Сілкіна, Ала Чарнова, Мікалай Гаўрычэнка. Не адстаюць ад іх і ўсе астатнія. Мікалай, дык той, як казачны волат, кідае поўныя мяшкі на калёсы.

Па 150 тон

салодкага лубіну на сілас закладваюць за дзень журналісты 4 курса. Гудуць маторы, кіпіць праца, рэйс за рэйсам робяць аўтамашыны з зялёнай масай, трамбуецца дарагі корм для жывёлы. Яго на зіму патрабуецца многа. У саўгасе ж 1500 галоў статку. Камуністы Віталій Анцыфераў, Мікалай Астапенка, Вадзім Грынкевіч, Галіна Айзенштадт па-майстэрску валодаюць пяром. І вілы ў іх руках таксама робяць цуды. Журналісты спраўляюцца адначасова абслугоўваць тры сіласаўборачных камбайны.

Дзве нормы ў дзень

даюць на пагрузцы збожжа ў саўгасе «Вішнёўка» Аркадзь Бяспалы, Адам Капусцін, Яўген Сяліцкі, Анатоль Сербантовіч.

Хочацца сказаць аб сваім аднакашніку. Да універсітэта Анатоль Сербантовіч працаваў грузчыкам у родным калгасе, а потым на чыгуначнай станцыі. І тут заявіў, што на пагрузцы перацягне каго хочаш. Яго сябры жартам указваюць на «важную» падставу: маўляў, у яго — «рука» на кухне. За такія «козні» хлопцы не гневаюцца. Што ні кажы, харчы — той конь, без якога не паедзеш. «Спачатку накармі, а потым праца,— важна зазначыў Уладзімір Гулько. — Хацеў быць журналістам, а давялося папрацаваць інтэндантам», — жартуе ён. Валодзя — пастаянны пасыльны за прадуктамі на цэнтральную сядзібу. Хлопцы і дзяўчаты пакуль не скардзяцца: саўгас добры, дастаткова дае мяса, яек, малака..

Громам авацый сустракаюць чацвёртакурснікі «служачага інтэн-

(Заканчэнне на 2 стар.).

Пад вострым вуглом

Страшны сон

У гэтую ноч Лене Мацюшонак, студэнтцы 4 курса матфака, прысніўся самы дзівосны за ўсё яе жыццё сон, самы жахлівы. Халодны пот выступіў на яе твары, па спіне прабеглі халодныя мурашкі. Ад жаху хацелася кінуцца ўцякаць, але кнігі, тыя кнігі, што Лена ўзяла ва універсітэцкай бібліятэцы, моцна трымалі яе за сукенку. Вунь у аналітычнай геаметрыі так і скачуць ад злосці ў вачах нейкія формулы і чарцяжы, яна хапае сваёй чатырохвугольнай кастлявай рукой за падол сукенкі і нешта балбоча. Штосьці незразумелае, блытаючы рускія і французскія словы, крычыць слоўнік. А зборнік па алгебры так і сыпле, сыпле прыкладамі.

— Што вам ад мяне трэба?— стогне Лена.

— Адпусці нас! Мы ў цябе, як у турме, сядзім ужо чатыре гады... Мы хочам дамоў, у бібліятэку! Адпусці нас!

— І мяне!—пачуўся нейчы бас. 3-пад банак вылез шосты том твораў...

Лена ад жаху прачнулася. «І да чаго гэты сон? Кнігі? Аўтары? Маці неяк гаварыла, што нябожчыкі сняцца перад навальніцай, альбо якой бядой...».

Такі б сон, як кажуць, ды ў руку. Час ужо камсамольскай арганізацыі, дэканатам сурова пакараць вось такіх, хто па некалькі гадоў трымае бібліятэчныя кнігі. А П. Беражкоў, А. Кулік, Р. Стральцова і іншыя скончылі універсітэт і нават не здалі кніг. Маўляў, шукай цяпер ветру ў полі! Дзе ж іхняе сумленне? Цікава таксама, як яны афармлялі дакументы, калі ў абхадным лісту ў іх не было адзнакі бібліятэкі?

Чытаеш спіс даўжнікоў: М. Залатарова, А. Кітаеў, І. Кошман, Т. Бабіцкая, С. Кувічка, Э. Смольскі, усіх болей за тысячу, аж доўгая скрыня. Горка і сорамна робіцца за такіх людзей. Тым больш, што многім бібліятэка ўжо па некалькі разоў пасылала папярэджванні. А яны і ў вус не дзьмуць!

Яўген КАЗЮКІН.

МАНАЛІТ

(Пачатак гл. у № 26)

Вось і ўчасткі. Акуратна заносяцца даныя ў журнал тэадалітнага ходу. Адлікі па верньеру здымаюцца пасля таго, як адлічуць і зверуцца двое-трое. Толькі пасля гэтага запісваюцца. Нарэшце, праз некалькі дзён вугламерныя здымкі зроблены. Усе зноў разам у зале. Чутны галасы: «Добра, што зрабілі «ўгламерку», дождж жа зноў які!».

Але што гэта? Брыгадзір шостай брыгады Васіль Пахучы і Ала Іванова некуды збіраюцца. Вера Новікава спрабуе вярнуць іх: «Мо' пасля сходзім? Дождж жа!». «Што ты, што ты! — адказвае Вася.— Трэба спяшацца, а то адстанем». Ім услед нясуцца жарты: «Дакладней трэба было мераць! Не спазніцеся да вячэры! Эх, вы, гарамычныя!».

Праходзіць пара гадзін, і яны мокрыя ўвальваюцца на кухню. Парадак! Знайшлі сорак метраў!

Брыгада лікуе. Падлікі не перавышаюць дапусцімую нявязку. А многія брыгады ліхарадзіць. Гэтыя — згубілі, тыя — прышпілілі. Зноў жа патрэбна дапамога Віктара Якаўлевіча...

Вугламерныя здымкі выкананы. Ім на змену прыходзіць нівеліраванне. Раніцою бяруцца нівеліры і па дзве чатырохметровыя рэйкі. Брыгады выходзяць на ўчасткі. Свавольны прыбор — нівелір. Вельмі ўжо любіць вялікую дакладнасць. На першых станцыях даводзіцца ўсім вазіцца для яго ўстаноўкі.

У другой палавіне дня работа пайшла хутчэй. Акуратна заносяцца даныя нівеліравання ў журнал. Тут жа вылічваюцца перавышэнні.

За дзень пранівеліравалі прыкладна па трэці кожнага з вучасткаў. Дамоў вярталіся гадзін у 7 вечара. Няма толькі брыгады Барыса Яшчанкі. Самы цяжкі ў іх вучастак. Абрывістыя берагі ракі Свіслач, канавы, кусты перашкаджаюць працаваць. Але брыгада не сумуе. На ўчастку часта бывае Расціслаў Афанасьевіч і дапамагае парадай.

У самых цяжкіх месцах за нівеліра — сам Бора, а з рэйкамі стаяць Люда Касніковіч і Эдзік Дубовік. Эдзіку часта даводзіцца працаваць сякерай, каб ачысціць шлях ад кустарніка.

...Нарэшце, зроблены ўсе нівеліровачныя здымкі. Надыходзіць самая адказная работа —мензульныя здымкі. Мензула — гэта палявы столік для чарчэння. Найбольш адказная дэталь яе—мензульная дошка, планшэт, на якім з дапамогай кіпрэгеля наносяцца характэрныя кропкі ўчасткаў.

Вось папрацавалі ўжо брыгады, пакуль зрабілі карты ўчасткаў! У двух брыгадах ва ўчасткі трапіла рака. Хлопцы плавалі тудысюды з рэйкамі. Надвор'е было добрае, так што спалучалі прыемнае з карысным.

Кожны вечар у станцыі было чуваць вясёлы смех, жарты. Зрэдку галасы, смех танулі ў гуле:

(Заканчэнне на 2 стар.).

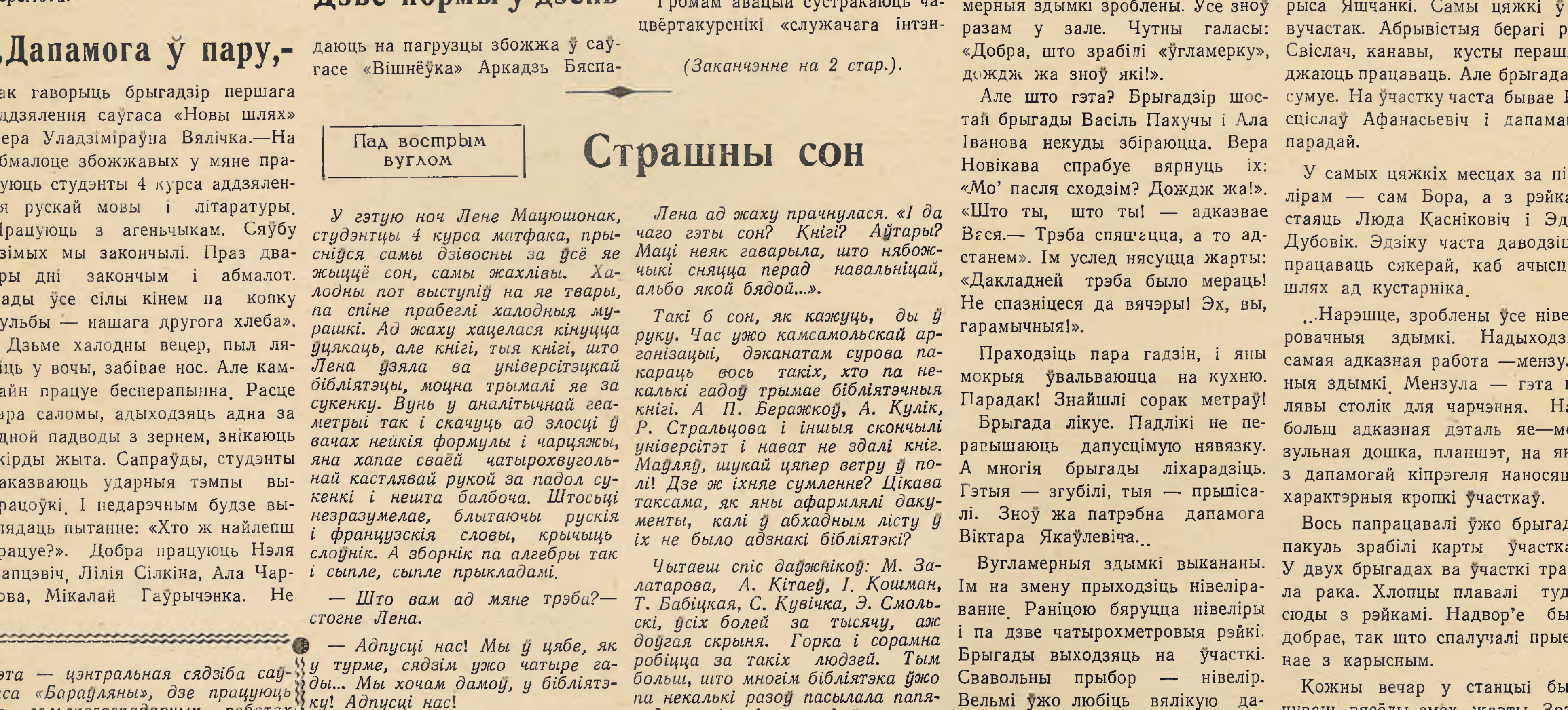

Гэта — цэнтральная сядзіба саўгаса «Бараўляны», дзе працуюць на сельскагаспадарчых работах студэнты універсітэта.
Рэпартаж А. Жука аб працоўных справах студэнтаў чытайце ў сённяшнім нумары.
Фота Л. Кузьміцкага.

СА СТУДЭНЦКІМ ЗАПАЛАМ І НАПОРЫСТАСЦЮ

Франц Пяткевіч, студэнт 2 курса аддзялення беларускай мовы і літаратуры, працуе фурманам. Гэтая праца прыйшлася яму па густу.

Фота Л. Кузьміцкага.

(Пачатак на 1 стар.)

данцкай службы», які прыязджае заўсёды з поўным вазком.

— «Выпісвай колькі хочаш», — гаворыць мне галоўны бухгалтар. Я, вядома, так і раблю. Апетыт пасля работы заўсёды добры. Баюся, пры разліку можа і стыпендыі не хапіць, — смяецца Гулько.

Гавораць, вясёлы смех—здароўе,

а смех, ды яшчэ з трапнымі жартамі, дружнымі песнямі, страснай палемічнай перастрэлкай — пастаянны спадарожнік універсітэцкіх дзяўчат і юнакоў. З імі і працаваць лягчэй і спарней. Тады любая праца, любая задума па плячу. Прыехалі дзяўчаты 2 курса аддзялення беларускай мовы і літаратуры ў саўгас «Бальшавік», а начальства ім і кажа: «Не ведаем, ці накапаеце вы ў нас. Летась студэнты дык наогул не капалі бульбы, працавалі на іншых работах». Надзя Коўш, Валя Красоўская, Ліда Прамковіч, Марыя Кулік рашуча заявілі: «Мы не з таго дзесятка, капаць бульбу не баімся».

Заедзьце цяпер да студэнтак, і вы ўбачыце, як, расцягнуўшыся ланцужком, ідзе ў наступленне 2 курс. Адстаючых няма. Кожная студэнтка накопвае за дзень па 3,5 — 4 цэнтнеры клубняў, хоць ураджай сёлета не надта добры. Вясёлы смех — памочнік у іх рабоце, паказчык іх бадзёрасці.

„Прэтэнзій не маю!—

так сказаў аб рабоце юрыстаў 2 курса брыгадзір саўгаса «Буцэвічы» Сяргей Іванавіч Тарасік. —У параўнанні з медыкамі, якія працавалі ў нас вясной на прапалцы кукурузы, юрысты працуюць выдатна». З іх дапамогай мы заканчваем абмалот ільну, збожжавых. Хочацца асабліва адзначыць Уладзіміра Тапурку, Валю Раковіч, Алега Краўчанку. Яны выдатныя арганізатары і запявалы ў сваёй групе».

Дружна і зладжана ідзе праца на бульбяных палетках саўгаса «Барадзяны». Адну за адной высыпаюць дзяўчаты кошыкі з буйнымі клубнямі. Толькі паспявай адвозіць. На здымку: студэнткі 2 курса аддзялення беларускай мовы і літаратуры на ўборцы бульбы.

Фота Л. Кузьміцкага.

Валерый танцуе польку

Наступіў суботні вечар. Куды ж пайсці? У Казекава ж няма нават клуба. Вось дык трапілі! Трывозе юрыстаў паклаў канец брыгадзір: «Па вас прыйшла машына. У суседняй вёсцы — вечар адпачынку».

Пасля канцэрга зайграла музыка. Закружыліся пары. Застаўся стаяць адзін Валерый Мітрафанаў: такі сканфужаны, мнецца, азіраецца. Іграюць беларускую народную польку, а ён не ўмее танцаваць. Параіліся сябры, трэба выручаць таварыша. І падыйшла да студэнта вясковая дзяўчына.

— Дазвольце запрасіць Вас.

— Ды я, ведаеце, не ўмею..

— Нічога, я буду вучыць..

Цяпер Валерый так танцуе польку, быццам займаўся дзе-небудзь у танцавальным гуртку.

Кіраўніцтва саўгаса забяспечвае юрыстаў транспартам для паездак на вечары адпачынку. У сваю чаргу, студэнты падрыхтавалі канцэрт для сельскіх працаўнікоў. У дружбе і цесным кантакце з рабочымі саўгаса жывуць студэнты. У «Вішнёўцы» ў распараджэнне студэнтаў выдзелен тэлевізар, у «Бальшавіку» — магнітафон.

Студэнты-юрысты былі занятыя ў гэты дзень на ўборцы ячменю. На здымку: другакурсніца Тамара Васільева на ніве саўгаса «Буцэвічы».

Фота Л. Кузьміцкага.

Мы запыталіся ў другакурснікаў аддзялення рускай мовы і літаратуры, як яны праводзяць вольны ад работы час. І Ольга Іпатава адказала:

— Сумаваць не прыходзіцца. Кожны вечар ходзім у клуб на танцы, у кіно і г. д.

Ларыса Сафронава дадае:

— Нам вельмі добра, весела. Жывём дружна. Усім задаволены.

Студэнты не забываюць аб кнізе, вучобе. Кожны набраў з сабой падручнікаў, літаратуры. Наладжваюць дыспуты, сумесна абмяркоўваюць прачытанае. І тут, у саўгасах, студэнцкае жыццё струменіць сваім прывычным, творчым.

* * *

З саўгасаў паступаюць радасныя весткі. Студэнты паспяхова дапамагаюць сельскім працаўнікам у своечасовым заканчэнні палявых работ чацвёртага года сямігодкі.

Аляксей ЖУК

(Пачатак на 1 стар.)

гэта ў валейбол гулялі «першая каманда» і «дублёры». «Балець» за «дублёраў» прыходзіў сам дырэктар біёлага-геаграфічнай станцыі Яўгеній Адамавіч. Ды і «дублёры» — гэта каманда, якая ўстала пад сцягам Ігара Ляскоўскага, а «майстры» — каманда лепшага валейбаліста курса Барыса Яшчанкі...

На курсе большасць дзяўчат, і яны не давяралі кухню хлопцам. Казалі, ваша справа забяспечыць вадой і дровамі. Гатавала ежу кожная брыгада паасобку. Сядзелі за абедамі таксама кожная брыгада за сваім сталом. Нярэдка можна было пачуць, што, маўляў, у нас смачней, а ў вас — не.

Аднойчы дзяўчаты вырашылі ўстроіць сабе выдахны дзень. У кожнай брыгадзе выдзялілі дзяжурных. Сабраліся восем юнакоў на кухне і засумавалі. Што рабіць? Што будзем гатаваць? Доўга раіліся і рашылі—не падкачаць!

Ледзь рассвяло, усталі хлопцы, прыгатавалі снеданне, здзівілі сталы, расставілі ежу. Паклікалі астатніх снедаць. Усе заходзілі і.. здзіўляліся, не ведалі, куды сесць. Паснедалі і тут жа вынеслі рашэнне: малайцы, рабяты; з гэтага дня ўсё будзе агульнае.

МАНАЛІТ

Мензульныя здымкі закончылі. Акуратна вычарцілі карты. Прыйшоў дзень здачы заліку па геадэзіі. Да ўсеагульнага задавальнення, усе работы былі выкананы выдатна. Не менш, чым студэнты, вынікамі практыкі былі задаволены Віктар Якаўлевіч і Расціслаў Афанасьевіч..

З пачаткам практыкі па метэаралогіі прыйшло дрэннае надвор'е. Цікавая гэта навука — метэаралогія. Яна вывучае і растлумачвае фізічныя з'явы і працэсы, якія адбываюцца ў атмасферы пры ўзаемадзеянні яе з падсцілаючай паверхняю.

Кіраўнік практыкі Сідар Сафронавіч Коўшэр прывёз і раздаў прыборы. Днём і ноччу дзяжурылі пазменна географы ля прыбораў...

Сонечнай раніцою прыехаў Уладзімір Уладзіміравіч Стэцко, кіраўнік практыкі па глебазнаўстве. На лінейцы ён аб'явіў задачы палявога даследавання глебаў. Цяжкая практыка па глебазнаўстве, тым больш, што хлопцаў на курсе мала. А трэба на ўчастках выкапаць па 18—20 шурфаў! Закіпела работа. І зноў наперадзе брыгада Васіля Пахучага. У брыгадзе ёсць сакрэт, і яна імкнецца выканаць работу яшчэ хутчэй.

Нарэшце, сакрэт раскрываецца. На біёлага-геаграфічнай станцыі—вяселле. Радасна сустракаюць усе віноўнікаў урачыстасцей Алу Іванову і Васіля Пахучага. Ад усёй душы віншуюць іх аднакурснікі.

..Яшчэ больш дружным стаў калектыў. Як многа дае самастойнае жыццё на студэнцкіх практыках! Як раскрывае душу чалавек! Радасна бачыць, як спорыцца праца. Так, гэта ўжо сапраўдны калектыў, згуртаваны, як маналіт. І ў дружбе яму яшчэ не адзін годісці!

...Абветраныя, загарэлыя, з песнямі, як сапраўдныя геолагі, пакінулі першакурснікі Краснае Урочышча. Геалагічная практыка праходзіць на берагах Заходняй Дзвіны, у гарадскім пасёлку Руба. Жылі ў палатачным гарадку не беразе. З геалагічнымі малаткамі ланцужком лазілі па кар'ерах і беразе ракі. Брэлі абразцы вапнавых даламітаў. Вялі дзённікі. Разам ездзілі на экскурсію ў Віцебск.

Нарэшце, практыка закончылася. Засумавалі пры развітанні дзяўчаты. Моцныя рукапажацці. Галасы: «Шчаслівай дарогі! Да пабачэння!..». Да пабачэння, сябры!

Ігар ЛЯСКОЎСКІ.

УСЮДЫ—65

Перастаўце лічбы так, каб сумы ў гарызантальных і вертыкальных радках, а таксама па дыяганалях былі роўныя 65. Разам з лічбамі перастаўляйце адпаведныя літары. Тады вы прачытаеце беларускую прыказку. Падкажам, што ў левы верхні куток трэба паставіць лічбу 11.

1 це	2 д	3 да	4 н	5 т
6 б	7 ў	8 о	9 ш	10 ча
11 Д	12 а	13 а	14 і	15 а.
16 д	17 а,	18 с	19 о	20 ла
21 м	22 св	23 а	24 зе	25 р

Склаў *В. НАЛІМАЎ.*

Рэдактар У. КУЛАЖАНКА.

Падпісвайцеся на часопіс „Филологические науки“

Часопіс знаёміць з навейшымі кірункамі ў галіне мовазнаўства і літаратуразнаўства, з навуковым і педагагічным жыццём кафедр моваў і літаратур універсітэтаў і педагагічных інстытутаў, друкуе хроніку міжвузаўскіх нарад і міжнародных калёквіумаў, артыкулы па пытаннях выкладання ў вышэйшай школе моваў і літаратур, а таксама матэрыялы і паведамленні, публікацыі і дакументы, крытыку і бібліяграфію.

Перыядычнасць часопіса—4 нумары ў год. Цана нумара — 1 рубель.

Пры падпісцы спасылайцеся на каталог — індэкс 698.

Падпіска прымаецца пунктамі «Саюздруку», на паштамтах, у кантэрах і аддзяленнях сувязі, грамадскімі распаўсюджвальнікамі друку.

Мінск, Універсітэцкі гарадок, галоўны корпус, 212. Тэлефон 2-07-19. Друкарня Белсаўпрофа. Зак. 2813 АТ 15306.